

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— K

Fél évre 5.— K

Negyed évre 2.50 K

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik szerdán és szombaton.

BAJA

Kiadóhivatal

Kazal József könyvnyomdája, előfizetések és hirdetések felvételnek. Telefon 45.

Szerkesztőség

Baja, Eötvös József-utca 2. szám. Telefon 116.

Feladás szerkesztő és lapfajdosnosa: Meskó Zoltán.

Papiros gazdakörök.

Régi jó szokásainkból, sajnos, kevesét tartottunk meg, annál többet a rosszakból, de nem kevésbé a régiékből. Ezek közül talán első helyen említendő a szalmaláng, amely a magyar lelkét jellemzi. Ennek a hamar lobbanó, de hamarabb kialvó lángnak köszöni megalakulását sok gazdakör, amelynek egyetlen hivatalos ténykedése talán csak a megalakulás volt. Mert azóta csak a neve van meg és talán a pecsétje ott hever valahol a nem működő kör nem működő elnökének fiókjában!

Bizony nagyon szomorú állapot, hogy most, amikor minden gazdának meg kell győződnie lennie a szervezkedés szükséges voltáról, még mindig alig néhány százaléka az a községeknek, amelyben gazdakör bár csak névleg is van és nagyon csekély a meglévő gazdakörök közül azoknak a száma, amelyek hivatásuknak valóban megfelelnék és működnek is.

Sok az ugynevezett „papiros gazdakör!”

Pedig hát nem elégséges a fát elültetni, ha azt akarjuk, hogy gyümölcsöt teremjen, gondoznunk is kell! Így nem elég a gazdakört megalakítanunk, nem elég, ha megvesszük a pecsétet, esetleg a táblát és azt kiakasztjuk, hanem gondoskodnunk kell róla, hogy ez a kör ne legyen névleges, élettelen és

mozdulatlan intézmény, hanem a falugazdaközöniségének érdek-képviselője, a gazdakör véleményének, nézetének, akaratának élénk és éber képviselője.

Csakis ily módon alapozhatjuk meg a szervezett magyar gazdatársadalomnak azt az erős várát, amely hivatva lesz az agrárérdekeket mindenkor és minden körülmények között megóvtatni.

Ne mondja azt senki, aki ismeri a magyar nép lelkét, hogy a gazdakör iránt nem lehet felbreszteni és fenntartani az érdeklődést, mert ez nem így van! Példa erre az a sok kiválóan működő gazdakör, mely egyszerűen semmiből lett a falu leghatalmasabb intézményévé és amelyben a község minden gazdája megtalálja a kultúra forrását és a mezőgazdasági érdekek hivatott védelmezőjét. Ott, ahol ilyen gazdakörök vannak, feltétlenül megvan számukra az alkalmas talaj és csak érteni kell a módját, az elvetett mag meghálálja a reá fordított munkát.

Kettős feladat álljon tehát a falu vezetői előtt: első sorban meg kell alakítani a gazdakört ott, ahol még nincs, másodszorban pedig gondoskodni kell arról, hogy a megalakított gazdakörben létkető élet legyen. Ezer módja van ennek, csak változtatni kell belőlük! Azt bizonyítja a tapasztalat, hogy min-

den gazdakör felvirágzik, amelynek érdekében két-három ember lankadatlan buzgósággal dolgozik. Két-három erre alkalmas ember pedig minden faluban van!

És ha egyszer megértettük a néppel, hogy a gazdakörre szükség van, ha tudunk neki olyan otthont teremteni, amely különb a korcsmánál és ahol nemcsak szórakozni lehet, hanem a közérdekekben való munkára is bő kilátás nyílik, akkor nyílt ügyünk van, akkor nem lesznek többé „papiros gazdakörök” és minden falunak meg lesz a maga kis gazdatársadalmi szervezete, amelyek azután a maguk nagy összességében a gazdakör erejét jelentik.

Itt a tél

a maga szép fehérségében, hó borítja az utakat, tetőket. Korcsolyák csillognak, csörömpölnek az utcákon, sietve mennek a jégre fiúk, leányok. Így képzeli ezt mindenki, máshol így is van. Csak nálunk — sajnos — érthetetlen okból még nem nyílt meg a jégpálya, pedig a város közönsége várva-várja. Multkor írtunk már erről bővebben, most csak azt ismételhettünk. De újból rámutatunk a Sugovicára és a kistöltésre, ahol a több méter mély víz felett ellenőrzés és felügyelet nélkül élvezik lopva a korcsolyázás gyönyöreit az ifjak. Pedig veszedelmes, nagyon el-

ítendő, hogy a Sugovicára szorulnak a korcsolyázók. A napilapok hírvivata napról-napra hoz szomorú híreket, most itt, most ott történt szerencsétlenségről. Multkor megírt llytartalmú cikkemre a palicsi kettős szerencsétlenség készített. A mostani soraimat, ennek szükségességét, aktualitását az itt beszurt hírrel igazolom:

„A jég alatt. Izgalmas jelenetek és életmentésnek voltak tanúi a bácsföldvári korcsolyázók karácsony másnapján. Ruzsák József IV. oszt. elemi iskolai tanuló a csatorna jegére csuszkaálni ment. A jég azonban csak a part közelében volt elég erős, a gyerek pedig gondatlanul merészkedett a csatorna közepe felé, ahol egyszerre megropant a jég s a gyerek belezuhant a vízbe. Próbált többször felcsuszni a jégre, de az mindannyiszor leszakadt a sulya alatt. A kiabálásra Molnár József és Buru János polgári iskolai tanulók rohantak megmenteni a fiút, de nem közelíthették meg, mert veszedelmesen ropogott alattuk a jég. Ekkor Buru kitért haza szaladt s azt többszöri sikertelen dobás után végre bedobták s a már dühöndű kezdő gyereket szerencsésen kihúzták.”

Vajjon nem történhet-e meg ugyanez az eset a Sugovicán, vagy más szabad víz fölött?

Miért nem hatnak oda, hogy védett helyen lehessen korcsolyázni. Igen, majd ha történik valami baj, akkor kapkodnak majd, de félt, hogy akkor már késő lesz.

Uj virillista. A hétfői közgyűlésen bejelentette Erdélyi Gyula főjegyző, hogy Schwarcz József virillista jogáról lemondott és így a helyére a következő legtöbb adót fizető Löwinger Jenő, a Bajai Kereskedelmi és Iparbank igazgatója kerül.

Ha szereti az egészségét,
csakis „DENIKO” szivart és szivarkát szívjon!

MERT:

a „Deniko” gyártmányokból a főfajást, köhögést és a rekedtséget előidéző szabad állapotban lévő nikotin egy szabadalmazott eljárással kivonatott, míg a dohány ízét és zamátját szolgáltató, az egészségre nem ártalmas, legtöbbszörre almafavhoz és citromsavhoz kötött nikotint továbbra is élvezheti. — Ugy az általános eladási, mint a bel- és külföldi különlegességi dohányok, szivarok és cigaretták kaphatók denikotizálva. **BAJÁN KIZÁRÓLAG**, de csakis eredeti dobozokban a Deniko r. t. **Drescher Gyulánál**, Budapest, nikotinmentes dohánytermékek árusító vállalatának bajai fiókjában

Bál-naptár.

Bő tartalmu lesz az idei báli szezon. Az alább közölt estélyek már egészen perfektuáltak, de ezeken kívül még jó néhány, kellemesnek ígérkező est van tervbe véve. Ezidig a következő báli estélyekre kerül a rendezés:

1914. jan. 4. Izz. Nőegyl. teaszurja.
 " " 10. Három Kázmér. (Ipartestület)
 1914. jan. 11. Kath. Nőegyl. estélye.
 " " 24. B. S. E. teacstélye. (Casino)
 1914. jan. 30. Saharai konzul főpróba.
 1914. febr. 1. Saharai konzul előadása.
 1914. febr. 7. B. S. E. teacstélye. (Polg. Olv. Egyet.)
 1914. febr. 13. Arany kakas, főpróba.
 " " 14. Arany kakas előadása.
 " " 21. B. S. E. teacstélye. (Nemzeti.)

A B. S. E. előadásait és a teacstély keretében előadandó cabaretzámokat Kiss Pál Károly színész, Kovács Sándor és dr. Moder Géza rendezik.

Fréch Ferenc utolsó levelében a következőket írta:

„Kedves pájtásaim!
 Itt a zsebemben van 5 forint, adják a feleségemnek és ami jár még mozipénz, azt is adják neki és a ruha, ami az enyém, vigyék el. Nagyon szegyenlem ezt a dolgot, de nem segíthetek magamon. És most tisztellek mindannyiatokat és a feleségem és gyermekemet csókolom, én meg megyek a sírba Isten veletek.”

A holttestet a tisztiorvos szemléje után a kóskórház hullaházába szállították.

A csödbejutott ember milliója.

Óbecsén nyerték a Jelzáloghitelbank fönyereményét.

December 27-én izgatottan lestük a hirt, kié lesz vajjon a Jelzáloghitelbank sorsjegyének egy millió fönyereménye. Új-évi ajándéknak valóban elég csinos — egy millió korona.

A buzás meg volt s három nap óta találgatják, ki a boldog nyerő. Minthogy pedig a nyertes nem jelentkezett, a bankot gyanúsították és irigylték, hogy az övé maradt a millió.

Most azonban jelenthetjük, hogy az egy millió koronas fönyeremény Baicskaba jutott, Óbecsére s egy csödbe jutott kereskedői telt vagyonosa.

Marberger Mihály öb. cs. gabonakereskedő a boldog nyerő, Marbergernek a pénzre meglehetősen nagy szüksége volt, mert az idej rossz gazdasági esztendő tönkretette. Vagyonára ez évben elrendelték a csödtöt. A hitelezői 200 000 korona követelést jelentettek bé ellene. Csaldái ekte is felbomlott, a felesége visszatért Szegedre. Marberger pedig, aki ezeltől vagyonos ember volt, felment Budapestre, a nagy város proletarjainak számát gyarapítani.

A csödbejutott kereskedőnek alig maradt más egyebe, mint egy konvertált jelzálogorsjegye. Ez is zálogba volt téve az Óbecsei Népbank rt.-nál.

Huszonkilenedikét, mikor az Óbecsei Népbank hivatalosan is hirt kapott a huzási eredményéről, megnezték a zálogbetejt sorsjegyeket s rájöttek, hogy Marberger sorsjegye nyerte a milliót. A bank igazgatója, S. ékely Ignác Marberger családtagjaitól megtudta a volt gabonakereskedő címét s dr. Nagy Sándor óbecsei ügyvéd társaságában felutaltott hozzá, megvinni az örömhirt.

Marbergerre esett eddig a legnagyobb sorsjegynyeremény. Minthogy a nyertesszáma sorsjegyből az övé voltak A és a B sorozat is, egymillió egyszáz koronát nyert, amit a hnsz százalék nyeresenyadó levonása után ki fognak neki fizetni.

Óbecsének természetesen ez a millió fönyeremény a szenzációja. Az új milliómos már vissza is tért Óbecsére, egyezkedik hitelezőivel, kifizeti adósságát s újra megnyitja üzletét.

Felesége is visszatért hozzá. A millió meghozta a békét és a jólétet, amely elröppent a Marburger házból.

Közérdek és magánérdek.

— Válaszom a Bajai Hirlapnak —

A „Bajai Hirlap” szerdai számában a közgyűlési tudósításban a fogyasztási adóberlet vitájában történt felszólalással foglalkozik. A tárgyilagosságot jogosultságát el kell ismernie mindenkinek, aki a közéletben szerepel. A „Bajai Hirlap” azonban az utóbbi időben a tárgyilagosságot kiütközteszté az izléstelen személyeskedéssel, mint ahogy a legnyilvánvalóbb magánérdeket a közérdekkel.

Beszédben, mely talán nem volt oly szónoki remekmű, mint a „szerkesztő úr” sajtoreform melletti mondot dicsimuszja, a közérdek szempontjából tiltakoztam a munkapárti hivatalos lap — mert ha ez Nemes dr. úr privát lapja lenne, úgy nem törödném vele, hogy mit ír — azon kijelentései ellen, melyekkel a városi javadalmakat közvetlen az árverés előtt leszűri, azok jövedelmességét kettségbe vonja és e által a közérdek, a város érdeke rovására magánérdekek szozolójá.

Szerénytelenség nélkül állapíthatom meg magamról, hogy ebben a kérdésben tanusított magamtartása nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a polgárság könnyenimű pótdómeiesztől óvatott meg, amit a „Bajai Hirlap” az én — szerintük — kapkodással szemben „előre jól megfontolt” cikkeiben magánérdek miatt már hajlandó lett volna a polgárság nyakába sözni.

Ami pedig a személyeskedő „kritikának” politikai vonatkozású részét illeti, legyen szabad megjegyeznem, hogy úgy a multban, mint a jelenben mindenkor és minden körülmények között becsületessé meggyőződésemet követtem és fogom követni a jövőben is azzal a nyugodt biztonssággal, amelyet nékem intakt tisztességem tudára ad.

És ha a változott politikai viszonyok következtében én most az ellenzék sorában küzdök, hiába mutogatnak burkolat célzásaikkal a multban elfoglalt álláspontomra, mert én akkor is meggyőződésesen önzetlenül követtem egész odaadással és amikor arról győződtem meg, hogy

tévedtem, volt bátorságom, belátásom konzekvenciáit levonni, mert azt tartom, hogy „minden ember tévedhet, de csak az ostoba ember marad meg továbbra is a tévedésben, amikor már azt felismerte!”

Meskó Zoltán
 törvényhatósági bizottsági tag.

Hirek.

Kiss József estély.

Kiss József, az országszerte ünnepeit költő írta a „Bajai Izz. Nőegylet” vasárnap, január hó 4-én megtartandó teaszur keretében fogja leróni a tisztelet adóját. A kiváló sikerrel kecsegtető estély részletes műsora a következő:

Prolog. Irta dr. Lemberger Armin. Előadja dr. Monostori Gyuláné.

Rab asszony. Melodráma. Irta Kiss József. Előadja Reich Béláné, zongorán kiséri Schön Ödönné.

Jehova. Irta Kiss József. Előadják dr. Bruck Auréliné és Bruck Aurél dr.

Fogytán a rim... Az anyaszív. Költemények Kiss Józseftől. Éneklí Krausz Margitka, zongorán kiséri Löwinger Jenőné.

Liceális előadás. Ispánovits Sándor fővárosi tanár e hó 6-án d. u. 5 órakor szabad- előadást tart az „Ipartestület” nagytermében az „Ezer tő ország” címen. Az előadást 76 veitelt kép kiséri s közben a képezdei ennekai Amier Antal tanár vezetésével finn dalokat énekel. Az érdekes előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

A közigazgatási bizottság az új évben január 8-án tartja első rendes üléset. Ezen az ülésen fogják megalkutani az albizottságokat.

Bucusuacsóra. Dr. Fehér Lőnc tiszteletere a városi tisztviselő kar január 7-én a Kaszinóban bucusuacsorát rendez. Jelentkezni lehet dr. Moder Géza tanácsnoknál. Egy teríték ára 3 korona.

A vasuti állomás világításában legközelebb lényeges és örvendetes változás fog beállani. Az állomáson ot új Washington-fényszórót állítanak fel. Egyet a perron előtt helyeznek el, miáltal a ki- és beszállásoknál estenkint is megfelelő világosság lesz. A többi lámpákat a pályaudvar különböző helyein állítják fel. Jut a raktárak elé is, úgy hogy ezután este is lehet ki- és berakodni.

Nagy ékszerlopás Szabadkán. Szombat éjjel betörték Szabadkán egy nagy ékszerüzletbe és 30 000 korona értékű ékszer vettek el az eddig ismeretlen betörők. Dávid Vilmos, a meglopott ékszerész, a reggeli üzletnyitáskor vette észre, hogy betörők jártak az üzletben. Azonnal értesítette a rendőrséget, mely a legszelésőbbköri nyomozást indított a betörők kézrekerítésére, de eddig még minden eredmény nélkül.

Szerk.: FISCHEL FERENCZ.

Mulatás után öngyilkosság.

Öngyilkosság a rendőrszobában.

Fréch Ferenc városi rendőr tegnap reggel a legénységi szobában szolgálati fegyverével a szájába lökt és azonnal szörnyet halt.

Ennyi a szomorú valóság, de még szomorubb az egész véres eset. Fréch Ferenc nem régóta van a rendőrség szolgálatában. Szerette az italt. Ennek lett az áldozata. Szilveszter-estén szabadnapos volt, szabad lett a Szegei-úti Hammerl korcsmába: iddoggalással töltötte. Az ital megártott neki, meghajkódott, kardot rántott és azzal hadonászott, a vendégeket, korcsmáros és korcsmárosnét az utcára zavarta.

Értesítették a rendőrséget az esetről, ahonnan Veres tizedes kiment a helyszínére és az öntudatlanul, magával teljesen tehetetlen Fréch Ferencet a rendőrszobába szállították.

Tegnap reggel ébredt fel mely részlegéből Fréch, észébe jutott bizonyára az, hogy mit tett levelet írt, ezt odaadta Kiss M. rendőrnök s míg ez a levelet olvasta, Fréch revolverével a szájába lökt. Kiss már a véres hullát látta csak elterülni a földön.

Hirdetések jutányos áron felvételnek a

B A J A

kiadóhivatalában

Kazal József

könyvnyomdájában,
a Központi szállóval szemben.
Telefonszám 45.

Uj szállítási vállalat.

Van szerencsém a n. é. közönség
szíves tudomására hozni, hogy

Baján, Tóth Kálmán-utca 27. sz.
alatt

szállítási vállalatot

létesítettem.

Elvállalok mindennemű vasuti és
hajózási fuvarozást valamint
butorszállítást és

egész költözökéseket jutányos ár mellett.

Amidőn gyors és megbízható kiszol-
gálásról biztosítom a t. közönséget,
egyben nagybecsű támogatását kérem
és vagyok kiváló tisztelettel

Manhold-féle

szállítási vállalat

Baja, Tóth Kálmán-utca 27. szám.
Telefonszám 192.

Elvállal mindennemű
díszes vasrácskapuk, üzleti
vasredőnyök, sűrácok, ujon-
nan szabadalmazott
fürdőszobák készítését
Költségvetéseket és rajzokat
díjtalanul készít.

Tengeri moslák !eladás!

Szarvasmarhának,
lónak, sertésnek kitűnő
takarmány. Hektója 80 fill.
Kapható Spitzer Károly és
Fiai szeszgyárában Baján.
Naponta frissen gyártva!

Tyukszem, Exce sior

börkeményedés, szemölcs
48 óra alatt eltűnik a „CANNABIN” a 48 óra alatt elmulasztja
használatát után. Üvegje 1 kor., a kez-, láb- és hónaljizzadást.
postadíjjal 1.40 kor. 1 doboz 1 kor., postadíjjal 1.40 kor.,
Három üveg bértmentve 3 korona. 3 doboz bértmentve 3 kor.

Hizalásra legalkalmasabb 40% phosphorsavat tartalmazó Takarmánymész,

mellyel a disznóknál nagyon könnyen 300 kiló hizalási súly érhető el.
Alkalmazható azonfelül baromfi, borjúk, juhok, marhák, ökrök és lovak-
nál. 4% kiló ára, mely hónapokig elég 5 kor. 80 fillér utánvétel bér-
mentve. — Utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése mellett küldi:

Dr. FLESCHE „Korona”-gyógyszertára Győr 99.

Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudó-
mására hozni, hogy

úriszabó üzletemet

Mátyás király-tér 10-ik szám alá,
(járásbíróság átelenebe) helyeztem át.

Készítek elegáns férfi- és gyermek-ruhákat.
Javitást és vasalást elfogadok jutányos áron.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri
tisztelettel

Babocsay Károly.

INGYEN, ráfizetés nélkül becsereél öreg, használt
gramofonlemezeket ujakra WAGNER
„Hangszerkirály” Budapest, József-körút 15. szám.
Árjegyzék ingyen. Cimre ügyeljen.

Glasz Lipót

épület-, műlakatos- és
vizezeték-szerelő műhelyét Flórián-utca
16-ik szám alá, saját házába helyezte.

A legjutányosabb árban eladó

egy teljes konyhabutor a leg-
modernebb kivitelben, mely áll:
1 konyha-szekrény, 1 asztal,
1 gyuró-deszka, 1 vágódeszka,
1 faszéka, 2 szék, 1 hokedli,
1 samli és 1 személladóból.
Teljes tisztelettel

Hegedüs József
épület- és butorasztalos
Baja, Rókus-utca 43.

Egy jó ház-
ból való fiu

tanulóul

azonnal
felvétetik

e lap kiadójanal.

Értesítés.

Tisztelettel értesítjük a n. é. köz-
önséget, hogy a „Bajai Független
Ujság”, a „Bajai Hírlap” és a „Baja”
kiadóhivatala közt az árverési hirdet-
mények, családi értesítések és felül-
fizetések hirdetésí araira nézve a
következő megállapodás jött létre:

Ingó árverési hirdetmény . . .	8 K
Ingatlan árverési hirdetmény . . .	15 K
Csőhirdetmény	20 K
Eljegyezési hír	3 K
azzal a megjegyzéssel „min- den külön értesítés helyett”	5 K
Házassági hír	3 K
Gyászjelentés a szövegben . . .	5 K
„ a hirdetések közt	3 K
Részvét köszönő nyilatkozat . .	3 K
Felülfizetések közlése soron- ként	20 fillér.

Tisztelettel
a Kiadóhivatal.

Javitásokat azonnal
és olesón eszközöl.

Szivattyus kutak
jó karban tartását évi kezelésre
elvéallja.

Saját szabad. tábort ágyak!

Felvétetik egy fiu

tanulóul

Kazal József könyvnyomdájában.

Minden izlésnek megfelelő
CSINOS DIVATOS
fényképeket

ugyszintén

fényképnagyvitásokat

KÉSZIT

Nesselroth Bernát fényképész

Baja, Szent István-tér II-ik szám.

(Fischer-ház.)

Papir- és írószer-kereskedés

■ KÖNYVNYOMDA ■

KAZAL JÓZSEF - BAJA

Telefon 45 **Vörösmarty Mihály-utca 6** Telefon 45

Könyvnyomdai munkák készítése a legizlésesebb kivitelben. Ügyvédi és községi nyomtatványraktár

Hazai Általános Biztosító Részvény-Társaság.

A társaság elvállal biztosításokat

tűz- és jégkárok ellen (a villámcsapás által okozott tűzkárokat is megtéríti). A biztosítás egyéb ágazataiban is a közönség rendelkezésére áll. Díjtételei olcsók és előnyösek, kárait gyorsan és méltányosan rendezzi, ügyfeleinek érdekeit minden tekintetben megóvja.

Kötvénykiállító főügynökség: B A J A.

(Városi bérház.)

Fränkl Ignác
BAJA, Budapesti-ut 15.

Ajánlja dus raktárát elsőrendű

varró-, kötőgép-, kerékpárok- és grammofo-
nokból, valamint mindezek alkatrészeiből.

J a v í t á s o k

szakszerű műhelyekben a legújtanosabban eszközöltetnek

Kedvező fizetési feltételek!